Langsua
nasjonalparkstyre

**Postadresse**
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

**Besøksadresse**
Vestringsvegen 4
2651 Østre Gausdal

**Kontakt**
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 02
fminpost@statsforvalteren.no
http://www.nasjonalparkstyre.no/langsua

Stig Roar Opseth

**Saksbehandler** Ulf Ullring **Vår ref.** 2021/2126-4 432.2 **Deres ref.** **Dato** 31.03.2021

## Dispensasjon - Espedalen LVO - Oppføring av platting og arbeid på tak og pipe på Gulsandlia - Stig Roar Opseth

Langsua nasjonalparkstyre gir Stig Roar Opseth tillatelse til 1) heving av tak og pipe i forbindelse med isolering av tak, og 2) bygging av liten terrasse som omsøkt i forkant av inngangsparti på kortenden av seterhuset på Gulsandlia G/B/FNR 238/1/455 i Espedalen LVO. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneorskriften for Espedalen LVO § 3 pkt. 1.3 a.

Med gitte vilkår til utforming, så vil dette omsøkte tiltaket kunne være akseptabelt og ikke medføre noen uheldig presedens:

- Bredden på vindskier økes minst mulig.
- Øvre terrassenivå skal ikke være lengre enn hyttas bredde på kortenden (inngangspartiet).
- Nedre terrassenivå skal være jamn med bakken på oppsiden, som vist på illustrasjonsbilde vedlagt søknaden, og løst fundamentert uten terrenginngrep.
- Framtidig oppsetting av gjerde og evt. overbygging vil ikke bli tillatt.
- Det skal benyttes miljøvennlig materialer og vedlikeholdsmetoder, jf. nml. §§ 11 og 12.

Tiltakshaver må skaffe til veie tillatelse til motorferdsel i utmark vedørende eventuell transport av byggematerialer og utstyr.

Med hilsen

Ulf Ullring
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Gausdal kommune | Vestringsvegen 8 | 2651 | ØSTRE GAUSDAL |
| Gausdal fjellstyre | Vestringsvegen 4 | 2651 | ØSTRE GAUSDAL |
| Statsforvalteren i Innlandet | Postboks 987 | 2604 | LILLEHAMMER |
| Statens naturoppsyn v/ Kjølv Falklev | | | |

# Saksframlegg

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Arkivsaksnummer:** | 2021/2126-2 | **Saksbehandler:** | Ulf Ullring | **Dato:** | 17.02.2021 |

| **Utvalg** | **Utvalgssak** | **Møtedato** |
|---|---|---|
| Langsua nasjonalparkstyre | 5/2021 | 24.02.2021 |

## Sak - Espedalen LVO - Oppføring av platting og arbeid på tak og pipe på Gulsandlia - Stig Roar Opseth

## Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre gir Stig Roar Opseth tillatelse til 1) heving av tak og pipe i forbindelse med isolering av tak, og 2) bygging av liten terrasse som omsøkt i forkant av inngangsparti på kortenden av seterhuset på Gulsandlia G/B/FNR 238/1/455 i Espedalen LVO.

Med noen gitte vilkår til utforming, så vil dette omsøkte tiltaket kunne være akseptabelt og ikke medføre noen uheldig presedens:

- Bredden på vindskier økes minst mulig.
- Øvre terrassenivå skal ikke være lengre enn hyttas bredde på kortenden (inngangspartiet).
- Nedre terrassenivå skal være jamn med bakken på oppsiden, som vist på illustrasjonsbilde vedlagt søknaden, og løst fundamentert uten terrenginngrep.
- Framtidig oppsetting av gjerde og evt. overbygging vil ikke bli tillatt.
- Det skal benyttes miljøvennlig materialer og vedlikeholdsmetoder, jf. nml. §§ 11 og 12.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneorskriften for Espedalen LVO § 3 pkt. 1.3 a.
Tiltakshaver må skaffe til veie tillatelse til motorferdsel i utmark vedørende eventuell transport av byggematerialer og utstyr.

--- slutt på innstilling ---

## Saksprotokoll i Langsua nasjonalparkstyre - 24.02.2021

## Vedtak

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

## Søknad og saksopplysninger

Søknad om byggetiltak ble oversendt oss frå Gausdal kommune på vegne av tiltakshaver Stig Roar Opseth. Det er en søknad om bygging av platting og tiltak på tak og pipe på seterhus i Gulsandlia ved Hornsjøen, Espedalen LVO. Kommunen har kommet fram til at tiltaket det søkes om ikke er søknadspliktig hos dem, jf. Byggesaksforskriften §4-1.

Saken gjelder eiendommen Gulsandlia G/B/FNR 238/1/455 i Espedalen LVO. Vi har hatt flere saker som berører denne plassen de siste åra. Seterhuset ble restaurert i 2020, men det ble ikke gjort noe med taket den gang (arkivsak 2020/6361).

Søkeren ønsker nå å gjennomføre to tiltak på bygget:

1. Heving og isolering av taket. Taket fores opp 20cm for utvendig isolering. Taket tekkes deretter med brukt bølgeblikk, slik at det vil framstå igjen på samme måte som i dag.

   På grunn av at taket løftes opp 20cm må også pipen skjøtes på tilsvarende, slik at den blir i henhold til regelverket. Pipen er muret av teglstein, og utseendet endres ikke.

2. Bygging av en 7,6 m2 «platting» foran inngangsdøra. Vedlagt bilde og skisse viser tenkt utførelse. Plattingen bygges av så solide trematerialer at den tåler f.eks. hvis et stort dyr tråkker på denne. Plattingen bygges og fundamenteres på en slik måte at den ikke ødelegger eksisterende terreng.

Se for øvrig vedlagte bilder og skisse. Vedlagt i saken er også et rundskriv fra KMD om *presedens i byggesaker* i verneområder og *Byggeveileder for Forhogna nasjonalpark*.
Det er ikke søkt om motorferdsel i forbindelse med tiltaket.

## Hjemmelsgrunnlag

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Forskrift om vern av Espedalen landskapsvernområde, FOR-2011-03-11-280
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven/nml), LOV-2009-06-19-100
- Forvaltningsplan 2019-2029 for verneområdene i Langsua, juni 2020

Formålet med Espedalen LVO er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende. Videre presiseres at allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging, jf. § 1 i verneforskriften.

Området er vernet mot alle inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter, inkludert bygningsmessige tiltak, jf. verneforskriften § 3 pkt. 1.1. Nasjonalparkstyret kan imidlertid gi tillatelse til ombygging og mindre utvidelser av bygninger, jf. verneforskriften § 3 pkt. 1.3 a.

Forvaltningsplanen 2019-2029 har følgende relevante mål og retningslinjer for buer, hytter og andre bygninger i verneområda:

- Ombygging, utvidelse og nybygg skal kunne skje i begrenset omfang, og i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasset landskapet.
- All nybygging, ombygging og tilbygging er søknadspliktig.
-

## Vurdering

Verneforskriften og forvaltningsplanen åpner for å tillate ombygging og tilbygging i et begrenset omfang, så hjemmel for å tillate det omsøkte tiltaket finnes. Kunnskapen om områdets verneverdier og tiltakets eventuelle effekter å dette er gode, så man trenger ikke gjøre et føre-var-vedtak, jf. nml § 8 og 9. Det omsøkte tiltaket vil ikke berøre biologiske verneverdier eller medføre nevneverdige miljø-belastninger forutsatt at miljøvennlige materialer, teknikker og driftsmetoder for utføring og vedlikehold blir benyttet, jf. nml § 12. I sum vil tiltakets samlede virkning på økosystemet ikke kunne sies å være vesentlig.

Et annet aspekt er utformingen og hvilken bygningsmessig og landskapsmessige effekter dette vil gi, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 1.1. Hytta er ikke ansett som et kulturminne eller registrert som verneverdig, men har en langsmal utforming og grov materialbruk som er typisk for mange seterhus i området. Dette er et inntrykk som bør videreføres og oppussingen så langt har underordnet seg dette.

Hevingen av taket som følge av isoleringen vil gi taket et mer massivt inntrykk, men vil neppe endre byggets helhetlige utseende i særlig stor grad. Hvordan vindskiene utformes vil også innvirke på dette. De er allerede ganske breie, så det vil estetisk sett være uheldig om de blir veldig mye breiere.

Utvendig isolerte tak er ikke uvanlig i området, så å tillate det i dette tilfellet vil ikke skape en ny trend i området. Likevel er det viktig å ikke skape en presedens for at det skal tillates på alle gamle seterhus. På gamle verneverdige seterhus vil et slikt tiltak være svært uheldig. I den grad gamle seterhus har isolerte tak, så er det ofte med senket himling eller dobbelt tak, slik at taket ikke framstår som spesielt massivt utenfra.

Platting er en helt annen sak, hvor det bør tas noen prinsippielle avveiinger for ikke å skape uheldig presedens. Plattinger er ingen gammel og integrert del av tradisjonelle buer, hytter og seterhus, men er noe som i seinere tid har blitt mer vanlig. Det er noe som har utviklet seg i stedet for eller i tillegg til mer integrerte deler av ei hytte, som for eksempel overbygg og romslige «dørheller». Plattinger kan være små utvidelser av dørhella, men kan også være store og omfangsrike.

Med platting menes som regel en løsning av tre som ligger rett på og ganske flush med bakken, i motsetning til terrasse, som er oppbygd. Platting bygges direkte på flat mark, mens terrasse ofte løftes opp over noe skrånende terreng. En platting er som regel løs eller bare lett forankret, mens en terrasse er fundamentert og dermed mer permanent. En platting har som regel ikke noe overbygg, mens en terrasse kan ha overbygg. En platting er separat fra bygget, mens en terasse er en integrert del av bygget (påbygg). En platting av tre er mer en forsterkning av bakken, på samme måte som hellelegging, enn et byggverk.

I dette tilfellet er «plattingen» planlagt som en slags mellomting mellom romslig trapp/dørhelle og terrasse på to nivå, og man kan diskutere om det er en platting som er planlagt eller om det faktisk er en terrasse. Bildevedlegget gir et inntrykk av hvordan det vil bli, selv om det omsøkte tiltaket er større enn det som vises på bildet.

Hvor går grensen mellom platting og terrasse? Bygningsveilederen for Forholdhogna nasjonalpark definerer **terrasse** på denne måten: «*En bygd avsats foran bygninger. Fra terrassen er det vanligvis*

*inngang til stua og trapp ned til nedenforliggende terreng.»* Mens **platting** er definert på denne måten: *«Terrassebord lagt på ei ramme av trebjelker, som er lagt direkte på bakken.»*

Ut ifra de kriteriene ovenfor, så søkes det her om å få bygge en **terrasse** i to nivå: 4,8 m2 med bredde på 1 m inntil hytta, og med 2,8 m2 på et lavere nivå, til sammen 7,6 m2. «Terrassen» er planlagt som en fortsettelse av hytta (påbygg) og er tydelig hevet over terrenget rundt, til dels i sittehøyde pga. skrånende terreng.

Likevel, de omsøkte tiltakene er både enkeltvis og i sum rimelig nøkterne, på en slik måte at man skal temmelig nært innpå før de utmerker seg. Man kan ikke si at tiltakene enkeltvis eller samlet i noen vesentlig grad vil endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 1.1, som jo må være hovedkriteriet i vurderingen.

Med noen gitte vilkår til utformingen og begrensninger, så vil dette omsøkte tiltaket kunne være akseptabelt og ikke medføre noen uheldig presedens:

- Øvre nivå skal ikke være lengre enn hyttas bredde på kortenden (inngangspartiet).
- Nedre nivå skal være jamn med bakken på oppsiden og løst fundamentert, uten terrenginngrep.
- Framtidig oppsetting av gjerde og evt. overbygging vil ikke bli tillatt.
- Det skal benyttes miljøvennlig materialer og vedlikeholdsmetoder.

Tiltakshaver må skaffe til veie tillatelse til motorferdsel i utmark vedørende eventuell transport av byggematerialer og utstyr.